

LO CAMP DE TARRAGONA

PERIÒDICH CATALANISTA

Any 2.—Núm. 36.—Diumenge 7 d' Abril de 1901.

LO QUE VOLEM

«Volém la llengua catalana ab caràcter oficial y que sian catalans tots los que desempenyin càrrechs públics: volém Corts catalanas, no sols per estatuir nostre dret y lleys civils, sino tot quant se refereixi a la organissació interior de nostra terra: volém que catalans sian los jutges y magistrats, y que dintre de Catalunya s' tallin en última instancia 'ls pleys y causas: volém ser arbitres de nostra administració, fixant ab entera llibertat las contribucions y impostos, y volém, en fi, la facultat de poder contribuir a la formació del exercit espanyol per medi de voluntaris ó diners, suprimint en absolut las quintas y llevas en massa y establint que la reserva regional forosa presti servey tan sols dintre Catalunya.» (Del manifest de la Unió Catalanista de 16 de Mars de 1897).

ORIGENS DEL CENTRALISME DELS ESTATS D' EUROPA

III
A.—Imperi britànic

(ACABAMENT)
Constituhit lo Parlament anglès en primera potencia de l' Estat, se tractava de consolidar son poder y de cimentar ab ell las llibertats públicas; los tres segles que transcorregren es la época més hermosa de la Historia d' Inglaterra, s' omesa al suau jou dels últims Plantagenets y dels primers Lancaster; y dels motius més poderosos de pau interna fou sens dupte la guerra estrangera, la guerra dels Cent anys, en que distretas las energías de tota la nació per defensarla, se procurá 'l benestar dins y la pau y 'l respecte entre las pilastres de l' Estat.

S' acabá la guerra fóra y vingué la guerra dins; a l' acabar-se la malehida guerra entre 'ls York y 'ls Lancaster, aquesta enveriná la lluyta del Rey ab lo Parlament, aniquilà 'l pensament ab la supressió de las Universitats y ab ell la llibertat inglesa, portá, en una paraula, 'l despotisme dels Tudor, lo poder més arbitrari y més despòtic de la seva época. Vingué com es natural la revolució, filla l'legítima de tots los despotismes, y la primera revolució fou aristocrática, despòtica, unitaria y fanática; entre un Carles I y un Cromwell no hi ha més diferencia que la d' un tirá a un usurpador, que 'l últim se constituí en capítol d' una secta religiosa y 'l primer era un filòsof que no feya distincions en materias de dogma, y, sobre tot, que 'l últim engrandí sa nació á expensas de sos vehins qu' havian constituíh lo núcleu de l' Imperi perque tingué més ambició.

La preponderancia dels comuns á la primera obrí 'ls ulls al quart estat, al que fins á las horas havia representat lo paper de comparsa y prepará la segona revolució de 30 anys més tart ab la seva Declaració de drets (1688).

Las semblansas externas ab las revolucions contemporánias son merament superficials; demanava 'l retorn d' un passat qu' havia fet la nació, las contemporánias l' aborreixen; las faccions religioses van fer la primera y 'ls estrangers la segona; aquestas las ha fet lo poble, que no se 'n ha aprofitat; de las inglesas so's la nació inglesa se 'n ha tret profit, las contemporánias han sigut universals; cal recordar la influencia de las francesas del '39 y del '48 quals moviments han repercutit per lo mon enter; ho digué Lafayette al formar la escarapela tricolor y fou profeta: «Aquesta escarapela dará la volta al mon».

S' acabaren las revolucions dins d' Inglaterra y la pau interna, lo tranquil torn al poder de whigs y torys portá la política d' expansió y sobre tot la d' usurpació qu' es la que informa avuy dia á la Gran Bretanya.

Y no parlaré de l' uniformació provisional ab l' adveniment dels Stuarts (1603) y la definitiva lo 1707 de la Escocia, perque encara que las condicions étnicas d' abduas nacions no sian las mateixas, l' esperit del pays está unificat y s' mostrá á las horas satisfet; se tractava d' una qüestió de benestar material y ja s' havian acabat, com digué molt bé 'l duch Hamilton, los Walloll, los Douglas y 'ls Campbell. Abduas las junta estretament lo lucro y 'l repartiment de las despullas.

No ha sigut aixís a la pobra Hibernia, á la infelís Irlanda, mirall ahont poden aprendre entensa 'ls pobles que lluytan per la llibertat y pels seus drets; la víctima major del centralisme, que si rahons teóricas no hi hagués per ferlo odiós, la contemplació de sas desgracias bastaria per ferlo aborrible, quals lleys represivas poden sols posarse al costat de las de la Inquisició romana, (*) però que no tenen al fi y al cap un impuls noble ó un fanatisme que la disculpi com aquesta; que no tenen cap mena d' excusa perque sols son dictadas per un egoisme de rassa y de religió desenfrenat, per una fam d' or ilimitada y per lo mercantilisme de baixa estofa qu' empeny brutalment á la cassa del diner als fills d' aquells boyrosos paysos atropellantse per entre sas ciutats de ferro y pedra tan monòtonas, tan tristes y tan grans.

Las brutals imposicions de Cromwell, feren esperansar als irlandesos lo recobrar la lliber-

tat ab la restauració que feu lo sort; aixó 'ls decidí per Jaume II, com si diguessim l' Arxiduch dels irlandesos; la fortuna favori al d' Orange, lo Felip V d' allí, y la Irlanda quedá en son poder després de Boyne (1690); sembla que relatém nostra historia: la semblansa de Boyne ab l' 11 de Setembre de l'any 14 no pot ésser més igual. D' aquell moment encara; com á nosaltres los hi prengueren tota mena d' armas, la llibertat personal fou oficialment suprimida pels càrrechs públics, se 'ls privá la llengua y fins lo parlament propi: 20.000 orangistas imposantse á 5.000.000 de catòlics irlandesos; lo procés normal del centralisme.

Més tart, bastant més tart (**) lo barnís superficial de la llibertat gubernativa tapan l' esclavatje de fet; una massa inmensa de pobres, una massa oprimida y miserable qu' envia anualment milers d' homes á captar ó á competir ab l' obrer anglès, quan no á morir de fam á pesar del ranxo que li llesan los cent vegadas millonaris de Londres, contemplant los que restan en sa pobre pátria com los orangistas celebran anualment l' aniversari de la batalla de Boyne.

Prou cops s' ha deixat sentir la vèu justiciera dels fills d' Irlanda al Parlament britànic; poca cosa 'n tregueren de la valent política d' un O'Connell l' any 1828 (***) , poca cosa 'n treuen de las protestas de fa un mes y de que per primer cop se sentís en la Càmara la llengua irlandesa; los whigs y torys quan se tracta d' aixó tots están conformes; com nostres partits liberals y conservadors quan se tracta de regionalisme tots pevan igual: es qüestió de vida ó mort y com a l' Hamlet tenen lo problema plantejat *essere ó non essere*.

En quant á la política d' expansió colonial, tothom está convensut dels sentiments civilisadors de la lliberal Inglaterra, tothom coneix lo significat de sas declaracions; que parlin los que vegegen l' acabament de la insurrecció dels cypayos, qu' enrahonin los telegramas Hoers. JAUME PEYRÍ.

MEDITACIONS

La setmana passada en que tota vida y negocis quedan suspesos pera dedicar-la á la meditació dels misteris de la religió, es ben apropiat pera que, allunyantnos de tot bullici, fem unas quantas consideracions sobre la marxa del Centralisme.

Aqueix moviment, cada dia més poderós, sembla trobar lo camp abonat á fructificar ab tota esplendidesa mercès als adobs del Govern central, que volguent ab sas midas opressoras combatre la vitalitat de nostras ideas, lo que ha vingut fent es no més que ajudarnos en nostra tasca, d' un modo tal que jamay li agrahirém prou.

Persecucions, estats excepcionals quasi bé perpètuus y mil y mil entrebanchs que han vingut subjectant al Catalanisme, han sigut medis molt adequats pera fer la nostra causa, com aquests mateixos medis d' opressió precipitaren la separació d' Espanya de las que un dia, ben aprop encara, foren nostras colonias.

Sembla talment que ho fassin expofés per afavorirnos. La intenció no ho es pas, mes de fet las travas cada dia majors á que venim subjectes en tots los ordres de la vida, los disbarats de totas menas que desde Madrid se fan, son altres tants grahóns qu' ajudan á pujar cada dia més lleugera l' escala que ha de portarnos á nostra redempció.

Es un fet qu' ompla 'l pit d' alegria veurer ab lo gust ab que son escoltats los propagandistas de la nostra causa en aquestas festas que sovint se celebran en las més apartadas comarcas de la nostra terra. Sobre tot en los pobles rurals l' efecte es més digne de notar-se.

Están acostumats á sentir predicar á l' estil de polítich centralista, y quan comparan allò ab lo que nosaltres los hi dihem; quan fan á sa manera consideracions sobre 'l modo com estém governats avuy y lo que seria Catalunya l' dia que poguessen ésser implantadas las salvadoras bases de nostre programa de Manresa, la balansa s' decanta tot seguit á nostre favor y 'ls pobles se convencen de las rahons que té 'l centralisme pera perseguirnos. Aném contra

(*) Lo 1793 s' implantá un règimen liberal qu' es suprimí després del desembarc y derrota d' Hoche (1798).
(**) Lo 1828 se reformá la propietat y 'l 1869 se suprimí l' Iglesia anglicana d' Irlanda.

la podridura que tal règimen representa, y com los ataquém y los atacarem fins á anularlos s' explica qu' ells, amos de la forsa, fassin lo possible pera defensarse.

Mes, cada dia 'l nombre de nostres adeptes es major; desapareixen los indiferents y l' entusiasme creix. Anèu á Sitges, á Bellvís, á Vilallonga, poblacions ahont últimament s' han celebrat aplechs de propaganda, y trobareu los bons efectes de la llevar sembrat. Lo Catalanisme ja 'l senten d' una manera innata tots los catalans, mes ab molts d' ells á quins las exigencias de la vida los hi privan dels plahers de la lectura, cal fèrlos hi de paraula remarcar las excelencias de nostra doctrina, y al ferho tinguém la seguretat de que aquell sentiment innat, creix, se desenrotlla y lo que avans era sols un sentiment mal definit passa á ésser una convicció plena y surtiu dels aplechs ben persuadits del bé que á aquells ciutadans y á la nostra causa ha fet la propaganda.

En aquesta obra hi hem de persistir. Hi ha que buscar adeptes, fer convensuts, catalans disposats á tot sacrifici, y mentres nosaltres seguim aquest camí, dexem al ministre de la Governació atrafagat en arreglar l' *encasillado* de las próximas elecciones, puig en aquesta comedia cada dia hi ha menys desitj de guardar las apariencias.

Avans succehia si fá ó no fá com ara, mes al menys no hi havia que afegir al falsejament de la llei l' escándol. Avuy en dia no cal que s' guardin las apariencias y s' diu net y clar que no s' ha publicat encara l' decret de disolució de las Corts y la convocatoria de las elecciones

perque 'l Ministre no té acabats encara 'ls treballs de recompte de las forsas políticas del partit lliberal á provincias. Es á dir, que 'l Govern no s' ha posat encara d' acord ab los cacichs pera combinar la farsa que li ha de proporcionar una majoria que li permeti ab la llei brutal del número legalisar qualsevol barrabassada que li convingui pera acabar de portar á la ruina aquest desgraciad pays.

Las grans qüestions socials y econòmicas que cal resolde ab urgencia, tenen espera; ara per ara lo més urgent es buscar los comparsas qu' en l' escenari de las Corts ajudin á la representació del sainet parlamentari.

Bé prou que ho va veyent tothom cada dia més clar; y al comparar l' estat d' atrás á que nos ha portat lo centralisme, font de xerrameca, bonas paraulas y detestables accions, ab la senzillesa de nostre programa basat en la satisfacció de las verdaderas necessitats de la pátria, no titubeja pas en triar. Lo Catalanisme creix y creixerá cada dia més fins que ab potenta forsa escombrí de nostra Catalunya tota aquesta càfila de forasters que ab sas disbauxas y bestiesas l' empobrexen.

Las "soirées" de Donya Tuyas

En aquest mon tots tenim una mania ó altra més ó menys desenrotllada ó més ó menys exteriorisada; hi ha qui té la mania de colleccionar capsas de mistos, tarjas particulars, tarjas postals, sagells, ferros vells y altres cosas que no acabariam may d' enumerar. Donya Tuyas no las tenia pas aquestas aficions, però tenia la de fer casaments. ¡Quantas y quantas parellas se veuen á Tarragona que sense 'ls bons oficis de Donya Tuyas, encara estarian desaparelladas! Y á fè que hi tenia tal art, que casament que s' proposés fer, se consumava irremisiblement.

Donya Tuyas estava casada ab un rích propietari y havia arribat als 50 anys, sense tindre lo goig de que 'n surtis del seu matrimoni cap plaus. Aixó la tenia molt desconsolada y com aquell que no té feyna 'l gat pentina, sempre se la trobava en totas las casas, en tots los espectacles y portava mitj revolta á la joventut femenina de Tarragona.

No cal dir si Donya Tuyas n' era de popular; fins las pedras la coneixian y la seva casa era un continuat jubileu de totas las desenfrenadas de la ciutat. Ab molta frecuencia donava soirées ahont hi feyan cap un bon estol de senyoretas, que atretas per la fama de casamentera de que gaudia la mestresa de la casa, giravoltavan á l' entorn de Donya Tuyas com las papallonas la llum.

Hi ha que confessar que 'ls joves en estat de carregar ab la creu del matrimoni, no assistian á las soirées ab l' assiduitat y constancia que

Donya Tuyas hauria desitjat, però en cambi no hi faltavan bon nombre de jovenets que ballavan entretinent á las senyoretas. Es clar que á n' aquests jovenets de 16 á 18 anys no s' podia pensar en casarlos, però venian d' allò més bé pera donar animació á las reunions.

Arribá ab aixó la festa onomástica, com ara s' diu, de Donya Tuyas. De tarjas no 'n vulguin més y las visitas s' aconseguían unas ab altres. A la nit una concurrència extraordinaria omplenava gayre bé tota la casa. A la sala, l' element jové dansava qu' era un gust y quan lo piano restava mut, un chor de vèus frescas y alegres ofegava las conversas de las mamás que feyan tertulia ab Donya Tuyas en una saleta que comunicava ab la sala gran.

Mentres lo jovent se divertia, las respectables mamás passavan lo temps retallant á tort y á dret.

—Cregui, Donya Tuyas, que ningú sab com viuhen los de Rocapelada. Ellas gastan un dineral....

—Pxé, d' un lloch ó altre deuen surtir las missas.

—Si, però ja fa molt temps que dura, y cada dia gastan més rumbo. Fins tenen quatre minyonas.

—¡Oh, y quinas minyonas!; passen més temps festejant ab los artillers del carrer de Sant Agustí, que no treballant.

—Com totas; avuy dia corre un servey....

—Ja te rahó, ja, Donya Tuyas; jo en un any n' hi canbiat cinch de minyonas.

—Donchs jo, fins ara hi está bé; feya més de dotze anys que la Pepeta estava ab nosaltres.

—Tan mateix s' ha casat?

—Si, lo passat dissapte.

—No ha observat, Donya Tuyas, qu' avuy solzament se casan los pobres? Fà molt temps que no s' ha vist cap casament de cara y ulls.

—No tant, no tant: V. sempre exajera, Donya Tuyas.

—Qu' exagero? Fassim lo favor de citar-me 'n un.

—Lo de la Paquita.

—Valiente casament; no han pagat los moles ni res. D' aquí quatre dias se tirarán pel cap la pisa que han quedat á deurer.

—Avuy, Donya Tuyas, está molt terrible.

—Com se coneix que 'l marit de la Paquita va festejar ab la seva Nieves!

—Aixó no es pas cert—replicá Donya Tuyas molt enfadada—jo no hauria consentit may que la Nieves tingués relacions ab un perdut....

—Com no l' ha pogut pescar ara 'l maltracta—digué en vèu molt baixa Donya Tuyas á una vehina seva, y després en alta vèu afegí:

—Quan lo género es escás no s' pot triar gayre.

—Y que ha d' ésser escás! L' altre dia vaig llegir en un diari l' cens de Tarragona y hi ha tants homes com donas. La veritat del cas es que 'l jovent de Tarragona no pot estar més ensopeit.

—Se dedica á la política.

—A la política y á la.... ruleta.

—No es pas aixó lo que 'ls distreu més dels assumptos serios, sino la bicicleta. Sempre se 'ls vèu demunt de la máquina ab aquell posat de mico....

—Y que me 'n diu d' aquells vestits tan violatats y tan llampants que portavan alguns sportmans?

—Calli, dona, calli; si era la cosa més ridícula....

—Ara ja ha passat la moda de la bicicleta, però en cambi hi ha una bojeria per lo *fumvol*....

—Foot-Ball, voldrà dir.

—Bé, si; aquestos noms francesots, ningú 'ls entén.

—Lo cert es que quan no es una cosa es l' altra, y mentrestant las noyas s' aburreixen d' allò més y ningú pensa en casarse. Si no fossin los militars y 'ls empleats, que de tant en tant n' hi cau algun á la ratera, creguim que las noyas de Tarragona tindrian d' emigrar....

Un gran terratrèmol se produí en la sala gran. Algunas senyoretas s' acostaren á Donya Tuyas dihentli:

—A la Nieves li ha agafat un cubrimient de cor.

—Filla meval!—y s' aixecá dirigintse á la sala.

—No será res—exclamá un' ànima caritativa—'l caldo de patata li haurá pujat al cap. ¡Com gayre bé no menjan pera lluhir!

E. ROSSELL.

(*) Beaumont.—L' Irlandes social, política y religiosa.

Las conversas del "Centre Industrial"

Si títols de més vàlua no hagués conquerit lo «Centre Industrial» d'aquesta ciutat en sa curta y profitosa historia, n'hi hauria prou ab las conversas qu' ha donat derrerament, pera ferlo digne de l'apreci y consideració de tothom que s'preocupi del desvetllament de Tarragona.

L'estat decaigut de la nostra ciutat, la falta d'elements naturals aprofitables pera donarli nova y esplendent vida, la indiferència de las corporacions populars, convertidas en centres de política y de miserias personals, fan necessari, y més encara, imprescindible, que las personas de bé y ls veritables patriotas s'acoplin pera la defensa de llurs interessos, abandonats dels qui, per sa missió natural y pels càrrecs que disfrutan, més venen obligats a treballar en profit del bé comú.

Aixís ho ha entès lo «Centre Industrial», y per això després d'haver tret de las grapas de una empresa explotadora y de las corrupcelas de l'Ajuntament l'administració dels consums, després d'haver aixecat als poders públics respectuosa y enèrgica protesta per la exagerada y injusta tributació de la nostra industria, vé ara alimentant y buscant medis pera portar a la pràctica la idea patriòtica de l'establiment de mercats setmanals.

Aquest ha sigut lo tema de las duas conversas que fins avuy s'han celebrat, iniciadas, la primera pel digne vocal de la Junta Directiva don Joan Caballé y Goyeneche, y la darrera pel nostre estimat company en Pere Lloret, posantse de manifest tan a l'una com a l'altra, qu'aixís lo mercat de bestiar boví com lo de productes generals de la terra, son melloras realisables ab ben poch esforç.

No poguerem assistir a la primera conversa; més a la del diumenge prop-passat quedarem verament sospresos de l'entusiasme que hi regnà entre la nombrosa concurrència qu'omplia l'saló del Centre. Aquell entusiasme, aquell desitj de treballar y fer quelcom per Tarragona, ben a las claras demostra que l'nostre poble surt de l'ensopiment en que tant temps ha viscut, y qu'emmirallantse en l'exemple d'altras poblacions, vol no quedar ençera en lo camí del progrés y de la civilització.

Seguèixila aquesta tasca l'«Centre Industrial» sense desmayos ni vacilacions de cap mena, que l'fructu no s'fará pas esperar. Lo fi altament educatiu y pràctic de las conversas s'emotilla perfectament ab lo caràcter del poble català. Continúils, donchs, las conversas, malgrat l'ambient que s' respira en certas corporacions sia poch favorable a tota iniciativa noble y enlayrada, que ja vindrá dia que en lloch de pidolar com avuy, podrém exigir lo que de dret nos pertoca.

En la conversa del passat diumenge'l senyor Lloret, després de manifestarse identificat ab lo qu'exposà l Sr. Caballé en l'anterior, digué que atés lo poch cas qu' havia fet l' Ajuntament de la Comissió que feya pochos días visità a l'Alcalde interessantli la prompta resolució de lo referent al mercat de bestiar boví, considerava lo més útil y pràctic nomenbr una ponencia encarregada de formular un detallat projecte. Una vegada enllestit l'esmentat projecte s'hauria de presentar a l'Ajuntament fixantli un terme pera acceptarlo o rebutjarlo; y si l'rebutjava, s'comunicaria a totas las societats de Tarragona, convocantse, després de fet lo convenient estudi, una Assembla de presidents ó delegats, los qui, en cas d'acceptar lo projecte, nomenbrarian una comissió executiva que l'portés a la pràctica.

Respecte al mercat de productes generals de la terra, l'senyor Lloret se manifestà partidari de la creació d'una entitat, que podria ésser filla dels mateixos gremis, que vingués a substituir als corredors ó intermediaris, renunciant los beneficis qu' aquests conseguixen a fi de que ls articles obtinguessin mellor preu qu' en altres mercats, estimulants d'aquesta manera la concurrencia de venedors. També proposà que s' redactés l' oportú projecte, cuidantse la Comissió de Mercats del «Centre Industrial» convenientment ampliada. Pregoneren part en la discussió ls Srs. Hernández, Caballé, Molas, Martínez, Cañellas, Lloret, París y Jové, presentse per unanimitat y en mitj del més gran entusiasme, ls següents acorts:

1.ª Qu'una nombrosa comissió, composta de personas en sa majoria estranyas a la Junta del «Centre», visités a l'endemà al senyor Alcalde, demanantli que ab la major urgència resolgués la proposició dels mercats de bous.

2.ª Ampliar la Comissió de Mercats del «Centre» ab los senyors Manel Guinovart, Pere Lloret, Jaume Sans y Antón Corbella.

Per acabar dirém que la concurrència nombrosíssima que hi assistí, quedà ben satisfeta de l'acte, esperant que l'«Centre Industrial» donará altras conversas que serán a no dubtarho font de novas iniciatives y l'primer pas pera la completa regeneració de la nostra ciutat.

Escritas las anteriors ratllas, hem rebut la següent lletra que ab molt gust publicuém:

Sr. Director de LO CAMP DE TARRAGONA.

A l'enviarli la primera lletra fent algunas consideracions sobre l'treball dels presos, varem creure que ls seus confreres arriplegarian la qüestió y haurian dit quelcom sobre l'assumpto. Nos hem enganayt; no n' dihuen res, y..... què hi hem de fer?..... Paciencia: ja vindrá l'dia que ls perjudicats influiran pera

que ls ajudin. Vostès, los de LO CAMP, ja han complert.

Y aném a un altre assumpto. Las conversas del «Centre Industrial» que hem escoltat ab molta atenció, ns han suggerit algunas reflexions que, la veritat, tenim ganas d'exposarlas a la consideració dels nostres compatriotas.

Lo «Centre Industrial» nos mereix moltes simpatias y creyém que tenen molt seny y están ben orientats los que n' portan lo timó. Primerament, organisan los consums; després parlan d'establir mercats setmanals, fugen de las qüestions polítiques, sols tractan de qüestions econòmiques, y pera fer los mercats setmanals inician una sèrie de conversas públics, a fi de que tothom hi contribuésca ab la seva intel·ligència y l'seu concurs y resulti un obra eminentment popular. Això es ben digne de llohana y d'aplaudiment, a nostre entendre, baix dos punts de vista verdaderament nous en nostra ciutat: lo primer es lo de separarse de la política, y l'altre lo d'educar al poble a salvarse per la seva propia iniciativa.

Lo que no ns agrada es que visitin tan sovint a cá la Vila. La veritat, ja deurían estar desenganyats de l'Ajuntament: particularment, tot los individus qu' l'composan nos mereixen los més grans respectes; però com a Ajuntament, si nosaltres formessim tribunal y ells s'examinessin de regidors, los hi donaríam carabassa, perque ho fan molt malament.

No ns voldríam equivocar, però l'«Centre Industrial» per lo qu'hem traslluhit, té la mateixa opinió: s'hauria de prescindir del concurs de l'Ajuntament y anar directament al bulto fent feyna.

Que poden fer feyna ls que s'reuneixen al «Centre Industrial» no hi ha cap dupte. Cal mirar lo personal qu'acudeix a l'aquell local, temple del treball: tots, tots treballan, y entenent que sols pel treball se pot redimir la pobresa.

Per a implantar los mercats precisan duas cosas: treball y capital; treball y capital perque resulti la riquesa, aquesta es la finalitat que s'proposan los socis iniciadors dels mercats setmanals. Aném donchs a veure si d'aquests elements ne disposan los individus del Centre; aném a veure ara si hi ha medis y s'compta ab elements pera realisar tals propòsits.

«Treball abarca tot esforç humà en la producció de riquesa»; l'element treball, es una condició que posseixen los socis del «Centre Industrial», y si saben utilisar lo ab discreció, combinant l'esforç de tots sos individus, los ajudarà a portar a terme ls seus propòsits. Però com no n'hi ha prou ab los bons propòsits de treballar, es necessari capital pera realisar la empresa.

Se va proposar en una de las conversas acudir als rics perque ajudin. Y, qui son los rics?..... Los que tenen diners?..... Aquests no ls treuran los diners fins que puguin aprofitarse ab ventajá y garantía de l'esforç que fassin los heroes anònims del treball.

«Capital es aquella part del caudal de l'home qu'espera li proporcionar un rēdit»; però també son capital, segons Adam Smith «las profitosas habilitats adquiridas pels habitants d'un poble». Ja tenim capital y tenim la ferma convicció que si ls individus del «Centre Industrial» posan a contribució las sevas profitosas habilitats en la implantació dels mercats, tenen fe y constància y aprofitan treball y capital en la forma que deixem consignada, realisarán sos propòsits. Anant darrera de l'Ajuntament y esperant l'ajuda dels rics tindran un resultat negatiu.

Cal canviar de rumbo: precisa fomentar l'hàbit del treball y desenrotllar las nostras aptituds si volém mellorar de posició.

Si ho fem aixís tindrem pa y independència, que la redempció cal esperarla sols del nostre propi esforç.

De vostès afms. servidors,

PERE PAU MARTÍ. JOSEPH AMBRÓS.

Comentarios

Simpatias

Los rotatius de Madrid volgueren suposar que las demés regions d'Espanya estavan contra Catalunya per lo molt qu'han avansat aquí las ideas autonomistas. Això que ho repitiren deu cops cada dia, es tan veritat, com ara plouen figas. En moltas ocasions havém observat que la premsa d'Aragó, Navarra, Basconia, Asturias y Galicia, que no está influenciada de la política madrilenya y que gaudint certa independència pot dir lo que sent y no lo que fan dir los perularis de la política, tracta ls assumptos catalans ab bastanta serietat y en lloch d'insults, nos dirigeixen alabansas per la tasca que havém emprès de canviar los podrits motllos de la decadent política espanyola que ns ha portat a l'envilment més gran.

Es un sintoma que convé no oblidar; las regions més treballadoras y de més cultura, no son contrarias a las novas corrents autonomistas, las úniques que poden portar la verdadera regeneració, endorrocant pera sempre més, lo castell sense fonaments del centralisme absorbent y corromput, qu'aixecaren allà a Madrid, la púrria de tota Espanya, lo pitjor de cada casa, los ganduls que no sabent ó no volent treballar, han fet de la política l'seu modus vivendi.

Vegis lo que diu la Revista Gallega, sobre l'moviment regionalista català:

«Cataluña es un pueblo viril y no ceja en sus aspiraciones que no solamente tienen su origen en el pensamiento, sino que están arraigadas en el corazón de donde no se las puede extirpar porque con ellas se iría la vida y el

amor de la patria, que es precisamente lo que con tanto tesón defienden los catalanes.

Nosotros, que con tanto interés seguimos las evoluciones todas del movimiento regionalista catalán, al paso que admiramos la noble porfía de sus defensores, dolémosnos de que en Galicia no contemos en la actualidad con un solo hombre capaz de ponerse al frente, y lo bastante abnegado para alzar el estandarte del Regionalismo, convertirse en caudillo y con el ejemplo llevarnos al triunfo de la arrobadora idea, no por medio de exageraciones ni desplantes que hicieran sospechar separatismos inicuos ni desmembración de la madre patria, sino en conquista de una descentralización que nos emancipara de la metrópoli, nos tornase autónomos y nos dignificase con la obtención de derechos que se nos han usurpado y de los que no se nos quiere reintegrar.

Continuen los buenos catalanes la campaña emprendida y hagan los hados que su ejemplo sea imitado por los buenos gallegos.

La veritat sempre sura, la justícia tart ó aviat triomfa y com la reivindicació de la personalitat de Catalunya es una causa santa y per lo tant de justícia, no es lluny l'dia que veurém brillar l'arch de Sant Martí en l'horitzó polític de la nostra Pàtria. Aquell dia gaudirém doble satisfacció, si las terras germanas nostras, que tant ó més que nosaltres sufrixen lo jou despòtich dels que usufructuan l'Estat espanyol, nos acompanyan en lo camí de llurs reivindicacions.

No n'hi ha pera tant

Al general Weyler, casi pacificador de la gran Antilla, avesat a fer l'ofici d'enterramorts per espay de més de dos anys, quan lo gran talent organisor de l'Azcarra, omplia ls trasatlàntichs de carn humana pera portarla a aquellans llunyanas terras convertidas en cementiris, lo tenim enfadat y per ben poqueta cosa, total perque s'ha enviat (segons hem llegit) un telegrama felicitant al general nort-americà Fulton per la captura del capdill filipí Aguinaldo.

Nosaltres no som pas partidaris de resucitar fets desagradables per més que s'tracti de enemics declarats; però ara que ve tant a tom, ja qu'ell mateix ha picat a l'esquí podríam dirli, a ne n'Weyler, a n'aqueix parodiand d'Atila, tantas y tantas cosas vergonyosas que farian sens dupte enrogir las galts al mateix Kitchener, qu'es un deixeble prou aprofitat en l'art de l'extermini. Podríam retreuerli la mort del general Maceo y del fill de n'Máxim Gomez y moltíssims altres fets qu'aniríam citant si la ploma no ns caygués de fàstich.

Aqueixos polítichs espanyols, sigan del color que s' vulga, ja portant la disfressa de la llibertat, ja anant vestits ab l'asquerós ropatge conservador, sempre obran de la mateixa manera, tirant cara de persones desconegudas moltas voltas las miserias y las baixesas que sols ells son capassos de sentir y de cometre.

La comissió del Foment

Uns quants senyors de Barcelona, al veure que aquí a Catalunya som tant felissos y sobretot que no ns falta may menjar quan tenim gana y un got d'aygua quan venim set, varen emprendre días enera un viatge cap a la Cort, a fi de pendrer una mica ls bons ayres que per allí s'respiran, però tenint per principal objecte depositar a mans de la princesa d'Asturias los donatius recullits pel «Fomento del Trabajo Nacional» pera repartirlos entre ls pobres de Madrid, que segurament deu ser l'única ciutat d'Espanya ahont deu havernhi.

Aquests bons senyors, seguint la tradicional costum de totas las comissions catalanas que siguin de la mena que s' vulguin van a fer una romeria per aquellans terras, després de las visitas que s'consideran de reglament, visitaren algunas casas de caritat, ahont se suposa que devian comensar a fer la repartició, però fentla ab lo cap acotxat, no gosant mirar enlayre y dihent a cada moment que deseaban la mas perfecta unió entre todos los españoles y entonant seguidament lo mea culpa; afegint que tindrian mucho gusto que en el reparto de donativos que se haria en Barcelona, presidiera el acto el Alcalde de Madrid acompañado del señor conde de Vilches.

Faria molt bé l'senyor Aguilera de ferse acompanyar d'aqueix altre senyor per tot lo que pogués succehir, perque ja dihuen que home previngut val per dos. De totas maneres si es que s' determina a vindre a fernos una visita, li recomaném que avans vagi a trobar a n'en Dato qu'es molt esperimentat per aqueixas cosas, que li donará segurament lo concell de que tot just entrí a Catalunya se tapi ben bé las orellas ab cotó fluix, perque moltas vegadas succeheix que d'un susto ne venen malas conseqüencias. També recomaném als qu'estigan disposats a obsequiar aquells bons senyors, que no fassin com l'Alcalde de Tarrassa, que d'ensá d'aquell cèlebre dinar de peripecias de l'any passat té alguns inglesos que no l'deixan ni a sol ni a ombra.

Y si l'senyor Aguilera ab un tret sol vol matá dos pardals, volent tot de pas estudiarnos, que vingui a Tarragona que l'viatge li vindrá a costar lo mateix y nosaltres l'obsequiaríam com mereix.

Ja vèu com li volém bé, igual que als comissionats del Foment, als qui desitjém que la blincadissa d'esquenas no ls hi porti un mal resultat.

Cosas de la Marina

Aquell «Pelayo» que s'tenia de menjar als yanques y que de tant de no ferlo servir se li espatlla la màquina avuy si y demá també, nos está fen correr lo ridícul número dos cents

mil, ab motiu del seu projectat viatge a Tolón. Vegin lo que diu l'Brusi:

«El citado buque emprenderá dicha travesía en las peores condiciones imaginables; pues además de tener quemado el cielo de las calderas y estropeados muchos de los tubos de las mismas, no obstante haberle echado un remiendo la Maquinista Terrestre y Marítima, acaba de descubrirse una importante grieta en uno de los tres cilindros del vapor.»

Ja ho veuen: al «Pelayo» se li obran grietas exactament lo mateix que si fos un armari de fusta de pi vert.

Y mentres aquí ns passen aquestas cosas, los inglesos y francesos no s'adormen estudiant lo nou invent de Mr. Parsons, que tendeix a substituir las hélices per turbinas, ab las quals se consum menys carbó y s'obté molta major velocitat, com ho prova un destroyer actualment en ensaig, que ab la mentada turbina ha arribat a 32, 33 y 35 millas, ab mal temps. Ara tenen lo projecte de construir un canoner de dos turbinas que desenrotlli una velocitat de 44 millas ó sigui uns 82 kilòmetres per hora.

Segurament hi haurá personatjes aquí a Espanya, que quan los hi parlin de turbinas, se pensarán que s'tracta de fàbricas de farina.

Sensacions d'Art

Divendres Sant

Aquell seguit de fantasmas anava desfilit pel davant méu com sombras llegendarias, atiadades pel terratrèmol més fort qu'ha somogut la humanitat en son llarch romiatge de miserias. Mon ànima de creyent, fortament sugestionada, las veya devallar per las vessants del calvari, seguir allà d'enllà pels viarans de la terra, sanglotant de dolor, deixant enrretra l' llarch camí regat ab llágrimas de dol. Las veya entrar pel vell portal a dins de la ciutat; atravesar carrers y més carrers, per en mitj del poble silenciós que, arruïat de por, arrecreat a las parets com llarga filera d'estatuas, las contemplava, sentint dintre son cor esgarriaments de culpa.

Y aquell estol de fantasmas anava seguint avall, carrers enllà, y las seguia la meua ànima, y las veya sortir de la ciutat y estendes per la plana cercant un altre poble..... y un altre..... y un altre de més lluny.....

Etern peregrinatge per la terra, mostrant a la humanitat redimida ab la sanch del Salvador, las penyoras sagradas d'aquella gran tragedia; la més gran y horrorosa qu'han contemplat los segles.

Desfilava pel davant méu la professó, silenciosa, imponent, ab remors d'oracions resacaes a l'altar, ab llágrimas, solament allà lluny, sentia, com esbotech d'ossos desconjuntats, lo ferestech soroll de las matracas, y l' drinck metàlich de l'armament de la tropa romana picant demunt de l'empedrat al compás dels tambals.

Los congregants de «La Sanch» cuberts ab l'alta caputxa, ab lo rostre tapat y arrossegant la llarga vesta, anavan mostrant a la multitud esporuguida tota una sèrie horrible d'estrany trofeus. Aquells trofeus son creacions d'un art terrible; son producte d'una estranya inspiració. En sas línias tremolosas s'hi veuen esgarriaments de un invencible temor; esllanguidas, esllanguidas, com decaiments de l'èxtasis, com debilitats d'una llarga penitencia.

Quin fou l'artista que us tregué de la matèria? Qui us transformà en magestuosa obra d'art? Quin pintor vos colorí ab matisos de tristesa y de dolor? Sou magníficament incorrecetes; las nostras imperfeccions son imperfeccions divinas, donant llissions a las reglas que fan un art esvanit.

Passá després pel mitj de la multitud estemordida, la imatge de l'Home Déu clavat de pèus y mans a l'arbre sant. Un estrany remor de quietut lo vá seguint; las ànimas resan silenciosament a son pás, y Ell las contempla ab tristesa.

Y altra vegada sombras endolosas, y altras imatjes ab lo semblant contret.

Digasme tú, Regna del cel y de la terra, verge María, quinas mans pedadoras posaren en ton rostre aquest esclat de dolor, aquesta tristesa immensa, que s'reflecta en ta mirada, y s'escaupa, y t'circumda com celestial aureola? Angélicas mans de verges, rasant pel demunt de la blavor de ton manto, estamparen en la seda finíssim dibuix d'argent.....

María Cleofás contempla extasiada l'sagrát Còs, y al seu costat, María de Magdala, la pedadora penedida, ab la llarga cabellera devallant per sas espatllas, vessant amor diví per sos hermosos ulls espurnejats de llágrimas, s'acota y besa la má sagnanta del Redemptor.

Y següen avall, carrers enllà, mon enllà, mostrant a quin preu fou pagat nostre deslliurament.

Un cop passada la professó, lo poble s'recullí portant dintre son cor l'anoyança d'un dissapte de gloria.

Y vingué aquell dissapte; y dringaren los bronzes, y crits y cants de gloria se sentiren arreu per tot lo mon..... Y altra vegada s'alsá l'Herodes llegendari, y ls faritzèus y escribas estengueren la vista per demunt de la boja multitud..... y al notar sa inconsciencia, s'inflaren novament d'orgull y de superbia.....

FRANC. CARBÓ.

Sants de la setmana

Diumenge, dia 7.—Pasqua de Resurrecció de Ntre. Sr. Jesucrist y Sts. Epifanio, Sadurní y Ciriach bs.—Dilluns, 8.—Sts. Albert Magne, Amanci y Donis bs. y Màxima y Maria mrs.—Dimars, 9.—Sts. Marcel b., Maria Clotó y Cassilda vg.—Dimcres, 10.—Sts. Ezequiel prof., Macari b., Apoloni pbr. y Terenci y Pompeu mrs.—Dijous, 11.—Sts. Lleó I lo Magne, Isaac m., Felip b. y Antipas y Florença mrs.—Divendres, 12.—Sts. Julio p., Zenon y Damià bs. y Victor y Sabas mrs.—Disapte, 13.—Sts. Hermenegild rey, Urs y Carpo bs. y Justino, Maxim, Quimtilia y Agatonia.

Comensan las quarantas horas a l' Iglesia del Sant Hospital.

NOVAS

Encalmada la exportació de vi y ab la subsegüent baixa en lo preu d' aquest article, havia sigut fins ara una compensació pera l' agricultura d' aquesta comarca la collita d' avellana, que ab los bons preus que ha obtingut en las dos ultimas anyadas feya ovirar la esperança de que ab sos productes poguessin los propietaris aguantar las persistents demandas de contribucions y més contribucions, majors a cada nou presupost.

Desgraciadament per la desenfrenada ambició d' uns pochs negociants sense conciencia, l' avellana ha suferit ultimament una baixa regular de preus y ls culliters están alarmats devant lo perill que ls amenassa, si per part de tots no s' procura ab energia que las avellanas del nostre camp, tan justament acreditadas a l' extranger, perdin en poch temps lo credit y n toquem en bréu fatals conseqüencias.

Es lo cas que d' avellana se n cull també a Turquia, mes de classe tan diferent a la del nostre camp, que a l' extranger no la volen. Donchs d' algun temps a n' aquesta part s' han rebut per la nostra aduana varias partidas d' avellana de Turquia en grá, avellanas que han anat a parar a Reus pera ésser barrejadas ab las de nostre camp, barreja de la que no n pot venir altra cosa que l' descrédit de las nostras, y si aixó s' extén, prompte a la poca producció del vi hi tindrem qu' afegir la depreciació de l' avellana.

Devant d' aquest perill precisa que totas las corporacions de Tarragona acudeixin al Govern demanant que s' dificulti la importació d' avellanas a Espanya, puig d' altre modo la ruina de nostre comarca no s' farà esperar.

Lo nou Alcalde D. Miquel Golé, tingué l' atenció d' enviar nos un primer articulo participant nos sa presa de possessió y oferintnos per tots quants assumptos se relacionin ab lo servey públich.

Com a la nostra publicació no la guian altres movils que la més estricta imparcialitat, esperem conèixer los actes del nou Alcalde pera jutjarlos ab seré criteri, alabantlos si s' ho mereixen y censurantlos ab verdadera claretat y franquesa catalana en cas contrari.

De la Junta directiva del «Centro Industrial» hem rebut un atent ofici remerciantnos per la favorable acollida que Lo CAMP DE TARRAGONA vé dispensant a las iniciativas de dita societat.

Tot agrahint a la Junta del Centre Industrial son acort, creyem no haverlo merescut, per quant ab nostra conducta, al defensar tot lo que a Tarragona convé, no hem fet altra cosa que cumplir ab lo nostre deber, poguent lo mateix lo Centre Industrial que tota altra corporació comptar ab lo nostre més incondicional apoyo per tot lo que siga en bé de nostra estimada ciutat.

Lo dijous passat tinguerem lo gust d' estrenyer la ma al genial artista nostre amich en Santiago Rusiñol, qui estigué unas horas a Tarragona de pas pera Valencia.

Lo Ministre d' Instrucció pública y Bellas Arts ha publicat en la Gazeta l' anunci y plech de condicions de la subasta pera las obras de conservació de l' històric Monastir de Poblet, preciosa joya d' art catalá.

Lo presupost de las obras ascendeix a pesetas 318.704.0. Es ab ver que donem aquesta nova ja que ab aixó s' evitará que s' consumi la total ruina de l' històric Monastir.

Sembla que l' nou Alcalde té l' pensament de fer treure del creuer de nostra Catedral l' omniós Banch dels Regidors, símbol d' afront pera tot bon catalá, com ja tinguerem ocasió de demostrar en l' articulo que a aquest assumpto dedicarem en un dels primers números de Lo CAMP DE TARRAGONA.

Creyem excusat dir ab quin gust veurém que s' porti a cap semblant pensament que si s' vulgués fer complert deuria disposarse que l' tal banch fos cremat en un siti públich com a satisfacció y protesta d' aquella despòtica disposició de Felip V, qui després de la rendició de Catalunya no tingué altres miras que vexar als catalans.

Fruit d' aquella sèrie de persecucions y crueltats sigué lo ordre de prohibir que ls Ajunta-

ments poguessin seurer en las funcions religiosas en sillons y cadiras condemnantlos com a befa a tindre en las iglesias un banch de fusta sens coixins ni adornos.

Ja prou ha durat semblant estat de cosas y es hora de que ls Ajuntaments catalans tornin per la seva dignitat en tan gran manera ofesa pel primer dels Borbons.

Lo nostre estimadíssim amich don Joseph Gimenez, ilustringat metge del Morell, ha tingut la desgracia de veurer morir a sa tendra filleta Maria del Carme, preciosa criatura qu' era l' goig y l' encant de llurs pares.

Acompanyem al senyor Gimenez y a sa apreciable familia en lo pesar que aquesta sensible pèrdua ls ha ocasionat, desitjantlos hi la resignació cristiana necessaria en tals cassos.

Gran es l' entusiasme qu' anima als estudiosos aficionats de la simpática societat «Centre Catalá», pera la vinenta temporada teatral de Pasqua a Pasqua que donará principi'l diumenje vinent 14 del mes que som.

Hi ha l' propòsit de representar algunas obras del repertori modern, las qu' alternadas ab las del teatre vell de nostra terra, farán que sigan més agradosas y variadas las vetllas que l' any passat se succehiren ab tant d' éxit y content de las nombrosas familias dels socis d' aquella casa.

Sabem també qu' una munió de jovers d' aquest «Centre» están fent activa campanya per la creació d' una escola de solfeig a l' objecte de poguer després formar un complet Orfeo que n siga orgull pera nostra ciutat. Se ns ha dit qu' un reputat y conegut professor de música d' aquí, s' havia ofert en tot y per tot per arribar a la realització dels fins que perseguixen aquests jovers entusiastas de l' art musical.

Molt en bréu se dará comens a la repetida societat, a la organització de la Secció humorística «Los Feliús» per la festa qu' aquesta anyalment celebra ab tanta brillantesa y esplendor, poguent adelantar que la Comissió encarregada d' aquesta festa, está encoratjada perque enguany resulti més lluhida si pot ésser, que la anteriorment realizadas.

Molt nos plau aquest moviment de vida que sembla mostrar de nou lo «Centre Catalá» després de llarch temps d' aparentat ensopiment.

La temperatura ha millorat molt l' última setmana, millora qu' hem de creuer seré definitiva, puig ja lo dijous Sant veurem las primeras aurenetas, simpátichs aucells que més que l' calendari son l' anunci de la xamosa primavera.

Aquests días s' han registrat varis robos en diferents punts de la ciutat. Lo de la Secretaría del Cabildo va inaugurar una serie de mafifetas que proban que a Tarragona hi ha fet cap una munió de gent de mal viure a la que cal que las autoritats vigilin convenientment. S' han fet algunas presons qu' es de desitjar donguin millor resultat qu' algunas que s' portaren a cap lo dimars passat ab motiu del robo de la Catedral y que demostraren per part de qui las ordená un desconeixement complet de las personas.

Sense més ni més no s' porta a Pilat a personas dignissimas y se las té incomunicadas. Aixó podrá ferse aplicantse la llei ab duresa, mes per sobre de tot hi ha que tindre present la calitat de las personas a qui s' detingué, sens dubte sols capassas d' ésser consideradas culpables per los que tan a la lleugera disposaren la detenció.

Cridem l' atenció del Sr. Gobernador sobre la falta de didas que hi ha a la Casa provincial de Beneficencia. Segons nostras noticias es bastant crescut lo nombre d' expòsits que venen passantse ab alimentació insuficient per falta de didas.

A l' hivern la cosa s' ha trampejat de la mellor manera que s' ha pogut, més aném a entrar en l' estació més perillosa pera ls tendres infants y ls mateixos metjes creuen que si no s' augmentan las didas serán molts los infelissos que morirán.

Aquesta situació naix com totas las qu' afectan a serveys de la Diputació de que no s' paga a ningú. Avans hi havia fins qu' esperar torn pera trobar una criatura de la Beneficencia per alletar, mes ara, escarmentadas las didas y veient que no hi ha medi de cobrar no s' en presentan ni per criar a la casa ni per endur sen expòsits als pobles, medi aquest últim qu' econòmicament era molt favorable als interessos de la provincia, puig la major part dels que anavan als pobles se ls afillavan los didos y ja no tornavan a la Beneficencia.

Que en política hagin fet nostres diputats tots los disbarats que vulguin passèmoshi; mes a n' ells y al Gobernador preguem que per caritat se posi urgent remey a la falta de didas, que de no corretegirse portaria a la mort als infelissos expòsits que cap culpa n tenen de las miserias politicas.

Las funcions religiosas de setmana santa s' han celebrat en nostras iglesias ab la magnificencia de costum, veientse totas molt concorregudas y donant nostre poble una vegada més proba de la seva cultura, puig no ha ocorregut lo més petit incident.

Lo ennuolat que s' presentá l' divendres,

feya temer que no s' pogués fer la professó, mes afortunadament no fou aixis, veientse aquella molt concorreguda y ab lluhit acompanyament tots los misteris, sent molt de sentir qu' aquest any no hagi assistit a la professó la confraria de pescadors ab son hermós misteri, unich que faltá.

Durant tota la tarde y nit del divendres una espessa boira s' extengué sobre nostra ciutat produhint ab los llums de la professó un aspecte bastant fantástich.

Lo Gobernador ha pres ab interés la qüestió del joch lo que celebrém moltíssim y a l' efecte ha dictat severas midas pera privar a Reus tan funest vici. Cal ara que aquestas s' extenguin a diferents pobles de la provincia ahont fentse lo desentes de circulars y ordres se continua jugant.

Avuy a las quatre de la tarde tindrà lloch en l' històric de Cent, de la Casa de la Ciutat de Barcelona, la solemne repartició de premis als poetas llorejats en lo certámen que ha organizat lo periòdich setmanal Catalunya Artística.

Per aquest acte hem vist unas elegantíssimas invitacions.

Los industrials sabaters de Tortosa han acordat passarse entre tots ells una llista en la que hi figurarán tots els nom de la gent mal pagadora.

Ab aquest procediment, digne de ser imitat per tots los estaments, creuen escurar e de las magarrufas dels morosos als que se ls hi ha donat un mes de temps pera posarse al corrent. Passat aquest terme s' romprá tota mena de reserva.

La Agrupació Catalanista de Castellar del Vallés ha tingut l' atenció de convidarnos a la festa inaugural de l' esmentada agrupació, que s'ospresa temps enrrera pel Govern, tindrà lloch lo dilluns dia 8 del mes actual a las tres de la tarde.

En la impossibilitat de assistir hi hem enviat a aquells companys nostra adhesió.

¿Qui es que per edat que tingui no voldrá conservar lo primitiu color dels seus cabells? Pera conseguirlo lo perruquer CASALS posehix un procediment indi, purament vegetal, que no toca en lo més minim lo cutis, reproduceix lo cabell y priva sa cayguda.

TIP. DE FRANCESH SUGRAÑES, COMTE DE RIUS, 9

CONFITERIA
DE
CABRÉ GERMANS
34. Carrer Major. 34. Tarragona

En aquest establiment s' hi trovará un gran ass: r-tit de galetas, vins y licors de totas classes, tant del país com del estranger a preus sumament reduhits. Especialitat en encàrrechs pera casaments y ba-teigs. Avisant ab anticipació s' elaborarán los exquisitos dolços inglesos BATS VICTORIAS y BLOCH J' ANOHAS. Especialitat en el saborós pastel ESPOA-RUS.

Forn de courier pa s' cedeix en condicions ventajosas, punt centrich; informarán a la administració d' aquest periòdich.

DEMANEU ELS SEGADORS

exquisit licor popular de Catalunya.—SOLER Y MAS.—Vilafranca del Panadés.

Se recomana a las personas de bon gust per competir per sa classe y finura aromática ab los mellors de l' extranger.

En la mateixa fabrica dels Srs. Soler y Mas s' elaboran un gran assortit de anissats fins, com los anomenats «Llobregat» y «Bretón» (especialitats de la Casa) y també Cognachs, Absentas, Roms y Escarxas a preus baratissims.

Demaneulos als Cafés, Ultramarins, Botellerias y establiments de begudas.

Representant a Taragona: **Antoni Verdú.**

COLONIALS Y QUEVIURES
DE
Joseph Cardona

Fruyts colonials y conservas de totas classes. Vins, licors y xampanyes. Formatges, mantegas, embutits, ceras, cafés, xacولات, sucses y pastas pera sopa, etc. Portalet, 1 y Plassa de la Font, 51.—Tarragona.

Joan Ruiz y Porta
PROCURADOR
Sant Agustí, 13-2.^{on}-TARRAGONA

GRAN MAGATZEM DE CALSAT
LAS BALEARES

Rambla de S. Joan 50.—Tarragona
Fábricas a Palma y Mahó.—Gèneros superiors y de durada.—Preu fixo.

LA NENA
María del Carme Gimenez y Baldrich
S' en pujá al cel a la edat de 4 anys

Sos afligits pares, avis, germanet, oncles, tías, cosins y demés parents, participan a sos amichs y coneguts tan sensible pèrdua, ocorreguda al poble del Morell lo dia 31 del mes passat.

COMPANIA BARCELONESA
DE
NAVEGACIÓ
Pera Marsella, Génova, Malta y Alexandria directe y ab trasbordo a Génova pera Nápolis, Palermo, Catania, Messina, Reggio, Bari, Brindixi, Venecia, Ancona y Trieste. Per la C.^a Adria y ab trasbordo a Alexandria pera Madras, Calcuta; Xipre, Beyrouth, Alexandicte y Trípoli, sortirá d' aquest port lo dia 20 d' Abril lo vapor **JOSÉ MONTEYS**.
Son agent; D. Joseph M.ª Ricomá.

Pera Valencia, Alacant, Málaga, Cádiz y tots los ports de Galicia y d' Asturias, sortirá d' aquest port lo dia 11 del corrent lo vapor **ADELA ROCA** capitá don Joan Costa, admetent càrrega pera dits ports.
Son agent: D. Joseph M.ª Ricomá.

SERVEY REGULAR Y SETMANAL
ENTRE
Tarragona, Valencia y Cullera

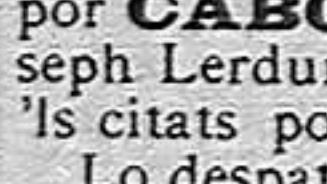
Sortirá d' aquest port tots los dimecres lo vapor espanyol **JUCAR**.
Consignataris: Sres. V. y Nebot de P. Ferrer Mary.

Pera Valencia, Alacant, Cartagena, Aguilas, Malaga, Cadiz Vigo, Carril, Villagarcía, Corunya, Ferrol, Rivadeo, Gijón, Santander y Bilbao, sortirá lo dia 11 de Abril lo vapor **PRIMERO** capitá J. Vega, admetent càrrega y passatgers.
Lo despatxan sos agents Srs. Fills de Benigno Lopez.

Ibarra y C.^a de Sevilla

Linia regular de grans vapors
Pera Valencia, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Sevilla, Cádiz, Huelva, Vigo, Marín, Villagarcía, Carril, Corunya, Ferrol, Rivadeo, Gijón, Santander, Bilbao. Pasages, San Sebastián, Bayonne, Bordeaux, Nantes, Dun-Kerque, Havre y París.
Sortirá d' aquest port lo dia 11 de Abril lo vapor **CABO TRAFALGAR** son capitá D. Joseph Lerdundi, admetent càrrega y passatgers pera ls citats ports.

Lo despatxan sos consignatari D. Marian Peres.

SVENSKA LLOYD

LINEA DE VAPORS DEL LLOYD SUECH DE GOTHENBURGO
Servey bi-mensual entre Tarragona y ls ports escandinaus

Lo vapor suech **ITALIA** sortirá el dia 11 de Abril, admetent càrrega pera Marsella, Gothenburg, Copenhagen, Estocolm, Cristiania, Bergen, Malmo, Helsingborg, Norrköping, Gefle, Sundswall, Stettin, Danzig, Koeningsberg, Libau, Riga y demés ports de Suecia, Noruega, Dinamarca, Alemania y Russia.

Lo despatxan sos agents Srs. Boada germans.

Companya Valenciana de Navegació
Linia regular de grans vapors
ENTRE

Espanya y las costas de Franca e Italia
Vapors de la Companyia

Sagunto, Jativa, Alcira, Grao, Martos y Denia
Sortidas fixas y setmanals del port de Tarragona directament pera

Marsella y Génova
los dimars de cada setmana.

Pera **Niza, Porto Marizio, Oneglia y Liorna** los dimars de cada quinzena.

Pera **Valencia, Alacant, Almeria y Málaga** los dijous de cada setmana.
Directament pera

CETTE
sortidas setmanals tota época del any.
S' admet passatge y càrrega a nolits reduits.

S' admet càrrega ab nolit seguit y coneixemen, directe pera New-York, Nápolis, Bari, Siracusat Messina, Catania, Palermo, Cagliari, Venecia, Malta, Triest, Fiume, Odessa, Braila, Galatz, Alexandria, Port-Said, Suez, Aden, Bombay, Singapore, Hong-Kong, ab trasbordo a Génova.

Agent: **D. Antoni Mas y March**
Plassa d' Orléaga, 1, Tarragona, Teléfono num. 34

Xampany CATALUNYA, MIRÓ Y TARRAGÓ.—Reus

